

FŐVÁROSI MOZIMŰSOR

791. h/v
1973 AUG 22

244

A »FORTUNÁ«-TÓL A »PEST-BUDÁ«-IG

Mindinkább közeledik augusztus 17-e, a legújabb fővárosi filmszínház, a *Pest-Buda* megnyitásának napja. Ez az ünnepélyes alkalom önkéntelenül is a hazai filmgyártás kezdeteit, pontosabban a mozihálózat kialakulásának hőskorát juttatja eszünkbe. Nézzük csak: hol is tekinthette meg az első alkotásokat a „mozgókép” csodája iránt érdeklődő polgár a századfordulón?

Magyarországon 1896-ban került sor az első külföldi filmek vetítésére, sőt, ugyanebben az évben a millenniumi kiállításon a leleményes *Sziklay testvérek* — a hazai filmgyártás tiszteletet érdemlő úttörői — elkészítették az első magyar „alkotást” is. Mint azt bizonyára sokan tudják, első filmünkön *Ferenc József Ő Császári és Királyi Felsége* látható, amint megnyitja a kiállítást, megszemléli az *Ecce homo* című *Munkácsy-festményt* és gratulál a művésznek. A kópia, sajnos, elveszett — megoukott a mozi is, amelyben vetítették. Épp így a feledés homályába merült már a korabeli sátormozik és a kávéházakban berendezett vetítőtermek többsége is.

Az első állandó mozi a városligeti *Fortuna* volt. A köztudatban általában mégis az *Uránia* él első magyar moziként. Ennek az a magyarázata, hogy a ma is népszerű filmszínház helyén működő előadóteremben került sor az első komolyabb mű, *A tánc* című ismeretterjesztő alkotás vetítésére 1901-ben. A kísérszöveget *Pekár Gyula* írta. Pontosabban: a film készült illusztrációknak a nagyigényű előadáshoz. Am ma már csak a filmtörténeti dátumnak van jelentősége, s a később kétes hírnévre vergődött író és politikus táncművészeti előadását belepette a por...

Az első mozi és az első film fölidézése után ugorjunk na-

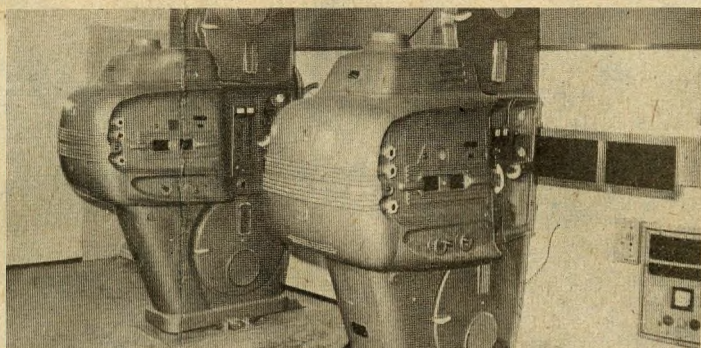
gyot az időben — vegyük szemügyre a főváros legújabb nevezetességét, a megnyitás előtt álló *Pest-Buda* filmszínházat. Az új kultúrlétesítmény az *Üllői úti lakótelep* büszksége lesz majd — olyan helyen épült fel tehát, amely az első mozi üzembelépése idején még nem is tartozott Budapesthez...

A *Pest-Buda* a második, a felszabadulás után megnyíló fővárosi mozik sorában. (Az első néhány évvel ezelőtt a Kőbánya volt.)

A *Pest-Buda* valamennyi közönségréteg és valamennyi filmtípus kedvelőinek igényeit igyekszik majd kielégíteni. Az illetékesek tájékoztatása szerint egy korosztályhoz — a fiatalokhoz, a tizen- és huszonevesekhez különösen intenzíven kívánnak szólni. Ennek érdekében — néhány hónappal a filmszínház átadása

után — ifjúsági filmklub létrehozását tervezik. A filmklubhálózat örvendetes felindülésének idején különösen jó ötletnek látszik a fiatalokkal ily módon is megszerettetni a filmművészetet. S tegyük hozzá: az iskolai filmesztétikai oktatás szomorú stagnálása, sőt megszűnése idején fontos pedagógiai és kultúrpolitikai missziót is betölthet egy ilyen klub, különösen az *Üllői úti lakótelepen* s hasonló városrészekben — ahol igen sok a fiatal.

A megnyitó előadás után, augusztus 18-tól *Várkonyi Zoltán Ártatlan gyilkosok* című új alkotását vetítik a főváros új filmszínházában. Biztosra vesszük, hogy a lakótelep s az egész főváros is magáénak érzi és szívesen látogatja majd az augusztus 17-én megnyíló új filmszínházat.

A „PEST-BUDA” FILMSZÍNHÁZ
VETÍTŐGÉPEI